

nr. 1801083

00.08.00

Fjallabyggð
Gránugötu 24
580 Siglufjörður

SAMGÖNGU- OG
SVEITARSTJÓRNARRÁÐUNEYTIÐ

Sölvhólsögötu 7 101 Reykjavík
sími: 545 8200 postur@srn.is srn.is

Reykjavík 24. ágúst 2020
Tilv.: SRN17120082/4.10.7

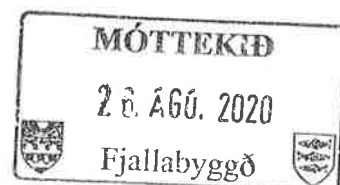
Með bréfi til allra sveitarfélaga, dags. 25. janúar 2018, óskaði samgöngu- og sveitarstjórnarráðuneytið eftir upplýsingum um alla samninga sveitarfélaga sem fela í sér samstarf við önnur sveitarfélög og starfað er eftir, ásamt afritum af þeim. Einnig var óskað eftir álitum sveitarstjórna á því hvort endurskoða þurfi ákvæði sveitarstjórnarlaga, nr. 138/2011, um samstarf sveitarfélaga og þá að hvaða leyti. Markmið verkefnisins var að afla heildstæðra upplýsinga um þá samninga sem starfað er eftir í samstarfi sveitarfélaga um land allt og leggja mat á hversu vel þeir samræmast kröfum sem gerðar eru til slíkra samninga í lögum, einkum ákvæðum er varða framsal á valdi til töku stjórnvaldsáskvarðana.

Yfirferð ráðuneytisins leiddi í ljós að ýmsir annmarkar eru á meirihluta samninganna. Af þeim sökum tók ráðuneytið málið til formlegrar umfjöllunar á grundvelli 112. gr. sveitarstjórnarlaga og hefur jafnframt gefið út leiðbeiningar á grundvelli 2. tl. 2. mgr. 112. gr. laganna þar sem fjallað er um þær lagakröfur sem gerðar eru um form, skilyrði og takmörk á samvinnu sveitarfélaga, sjá leiðbeiningar ráðuneytisins í máli nr. SRN1712008, dags. 20. ágúst 2020 sem birtar hafa verið á urskurdir.is.

Með vísan til framangreinds gerir ráðuneytið athugasemdir við eftirfarandi samninga Fjallabyggðar sem varða samvinnu sveitarfélagsins við önnur sveitarfélög.

Samþykktir Atvinnuþróunarfélags Eyjafjarðar (AFE), byggðasamlags, ódags. (Akureyrarbær, Dalvíkurbyggð, Fjallabyggð, Eyjafjarðarsveit, Grýtubakkahreppur, Svalbarðsstrandahreppur, Hörgársveit)

- Eignarhluti sveitarfélaga er ekki tilgreindur í samningnum. (1. tl. 3. mgr. 94. gr. svstjl.)
- Ekki er fjallað um hvenær þörf er staðfestingar sveitarstjórna á ákvörðunum stjórnar. (5. tl. 3. mgr. 94. gr. svstjl.)
- Ekki er fjallað um heimildir til samninga við einkaaðila. (6. tl. 3. mgr. 94. gr. svstjl.)
- Ekki er fjallað um heimildir til samninga við einstök aðildarsveitarfélög um umsjón afmarkaðra verkefna. (7. tl. 3. mgr. 94. gr. svstjl.)
- Umboð stjórnar verður að vera í samræmi við reglur sveitarstjórnarlaga um fjármál sveitarfélaga. Í samningnum er m.a. ekki tekið fram hvort aðildarsveitarfélögin skuli staðfesta fjárhagsáætlunina. (4. mgr. 94. gr. svstjl.)

Samningur um kosningu og rekstur á sameiginlegri barnaverndarnefnd, dags. 23. desember 2002. (Dalvíkurbyggð, Fjallabyggð)

- Þar sem samningurinn felur í sér framsal valds í skilningi 93. gr. svstjl. þarf hann að vera á réttu formi skv. ákvæðinu. Með vísan til leiðbeininga ráðuneytisins í máli nr. SRN1712008, skal slíkt samstarf fara fram í formi byggðasamlags eða með samningi, í samræmi við 96. gr. svstjl., þar sem eitt sveitarfélag tekur að sér verkefni fyrir hönd annars eða annarra sveitarfélaga.

Samningur um rekstur Almannavarnanefndar Eyjafjarðar, dags. 21. desember 2011. (Akureyrarkaupstaður, Dalvíkurbyggð, Eyjafjarðarsveit, Fjallabyggð, Grýtubakkahreppur, Hörgársveit, Svalbarðsstrandarhreppur)

- Ekki er fjallað um ákvarðanatöku innan nefndarinnar. (2. mgr. 92. gr. svstjl.)

Samstarfssamningur um sameiginlegt þjónustusvæði Dalvíkurbyggðar og Fjallabyggðar um þjónustu við fólk með fötlun, dags. 29. júní 2016. (Fjallabyggð, Dalvíkurbyggð)

- Þar sem samningurinn felur í sér framsal valds í skilningi 93. gr. svstjl. þarf hann að vera á réttu formi skv. ákvæðinu. Með vísan til leiðbeininga ráðuneytisins í máli nr. SRN1712008, skal slíkt samstarf fara fram í formi byggðasamlags eða með samningi, í samræmi við 96. gr. svstjl., þar sem eitt sveitarfélag tekur að sér verkefni fyrir hönd annars eða annarra sveitarfélaga.

Samningur um þátttöku í leigu á húsnæði fyrir kennsluáðstöðu Menntaskólans á Tröllaskaga, frá júlí 2016. (Fjallabyggð, Eyjafjarðarsveit, Hörgársveit, Grýtubakkahreppur, Akureyrarbær, Dalvíkurbær, Svalbarðsstrandarhreppur)

- Ekki er fjallað um heimildir til ákvarðanatöku. (2. mgr. 92. gr. svstjl.)
- Ekki er fjallað um slit samvinnu. (2. mgr. 92. gr. svstjl.)

Yfirferð ráðuneytisins leiddi einnig í ljós að fjölmargir samningar höfðu ekki hlotið staðfestingu viðeigandi ráðuneytis en skv. 93. gr. sveitarstjórnarlaga öðlast samningur sveitarfélaga um byggðasamlag eða samningur um að sveitarfélag taki að sér verkefni fyrir önnur sveitarfélög, ekki gildi fyrir en við staðfestingu ráðuneytis.

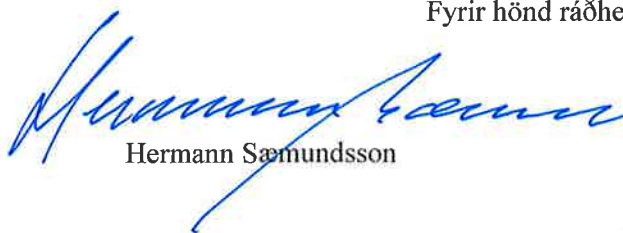
Ráðuneytið beinir því til sveitarfélagsins að það yfirfari framangreinda samninga og aðra samninga sem fela í sér samvinnu við önnur sveitarfélög, í því skyni að bæta úr þeim annmörkum sem hér hafa verið tilgreindir og öðrum annmörkum sem kunna að vera á samningunum.

Athygli er vakin á því að yfirferð ráðuneytisins á samningum sveitarfélaga felur ekki í sér tæmandi athugun á hverjum og einum samningi sem felur í sér samvinnu þeirra á milli. Útilokar ráðuneytið ekki að fleiri athugasemdir verði gerðar við einstaka samninga ef ástæða þykir.

Fer ráðuneytið fram á að verða upplýst um afrakstur framangreindrar vinnu eigi síðar en **15. nóvember n.k.** í netfangið srn@srn.is. Telji sveitarfélagið að ekki takist að ljúka umræddri vinnu fyrir þann tíma, skal beiðni um frekari frest einnig berast í sama netfang.

Mun það ráðast af svörum sveitarfélagsins hvort ráðuneytið telji ástæðu til að taka stjórnslu sveitarfélagsins til formlegrar umfjöllunar, sbr. 112. gr. sveitarstjórnarlaga. Rétt er að taka fram að slíku máli kann að ljúka með sérstökum fyrirmælum ráðuneytisins, á grundvelli 3. tl. 2. mgr. 112. gr. og 115. gr. sveitarstjórnarlaga, um að koma málum í lögmætt horf. Þá getur ráðuneytið, eftir atvikum, tekið ákvörðun um fella samning sveitarfélags um samvinnu við annað sveitarfélag úr gildi, sbr. 3. másl. 1. mgr. 115. gr. sveitarstjórnarlaga.

Fyrir hönd ráðherra

Hermann Samundsson

Stefanía Traustadóttir

